



Jonge Oehoes op hun nest ergens in de Kempen, 31 mei 2023 (Pieter Wouters)

Oehoes in de Kempen in 2023

Pieter Wouters

Door de verkenning naar het voorkomen van de Oehoe in de Kempen in 2022 was duidelijk geworden dat de soort meer voorkomt binnen ons werkgebied dan wij hadden kunnen vermoeden. Er werden acht territoria vastgesteld en er waren ook nog enkele mogelijke territoria. Goede reden om in 2023 weer verder te gaan met het onderzoek naar het voorkomen van de Oehoe in ons werkgebied.

Methode

De methode was dezelfde als die in 2022 is gebruikt. We hebben weer gekozen voor territoriumkartering. Het zoeken naar nesten kan namelijk verstorend werken, zeker in de eifase. De aandachtspunten die de Oehoewerkgroep ons heeft aangedragen zijn ook nu weer gebruikt:

- De beste tijd om te inventariseren is februari t/m half maart. Na half maart neemt de roepactiviteit snel af. Eind februari /begin maart zou een half uur luisteren genoeg moeten zijn voor een 60% trefkans.

Een uur luisteren verhoogt de trefkans tot 80%.

- Begin op tijd met inventariseren. Veel Oehoes roepen al voor zonsopgang. Wanneer je pas gaat luisteren als het al donker is, kun je een eventuele oehoe makkelijk missen.
- Het geluid draagt maximaal een kilometer in open terrein. In bos luisterpunten op ~500 meter van elkaar gebruiken.
- Nooit beginnen met geluids-nabootsing. Als je dit wilt doen, dan bij een tweede bezoek.
- Oehoes hebben een hekel aan wind en regen. Ga dus luisteren op mooie avonden.

In het begin van het seizoen stond er in de richtlijnen van Sovon dat binnen de datumgrenzen van 15 januari t/m 20 juni één waarneming voldoende is om te spreken van een territorium. Dit was een foutje en is inmiddels gecorrigeerd naar twee waarnemingen, waarvan één binnen de datumgrenzen. Dit heeft ertoe geleid dat er op sommige plaatsen maar eenmaal werd geluisterd. Dat was steeds op plaatsen waar vorig jaar ook al een territorium aanwezig

was. Daarom tel ik die wel mee als territorium.

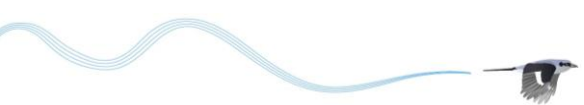
Vorig jaar hebben we vanuit de vogelwerkgroep diverse simultaantellingen georganiseerd. Dit jaar zijn we daar van afgestapt en is er aan de deelnemers gevraagd om individueel op pad te gaan. Het controleren van de in 2022 gevonden territoria had in eerste instantie de voorkeur. Via de Oehoe app-groep werden enkele luisteravonden afgesproken.

Alle waarnemingen, ook losse meldingen van anderen, werden ingevoerd in Avimap. Met de Oehoewerkgroep werd dit jaar nauw samengewerkt, waarbij we direct gegevens uitwisselden.

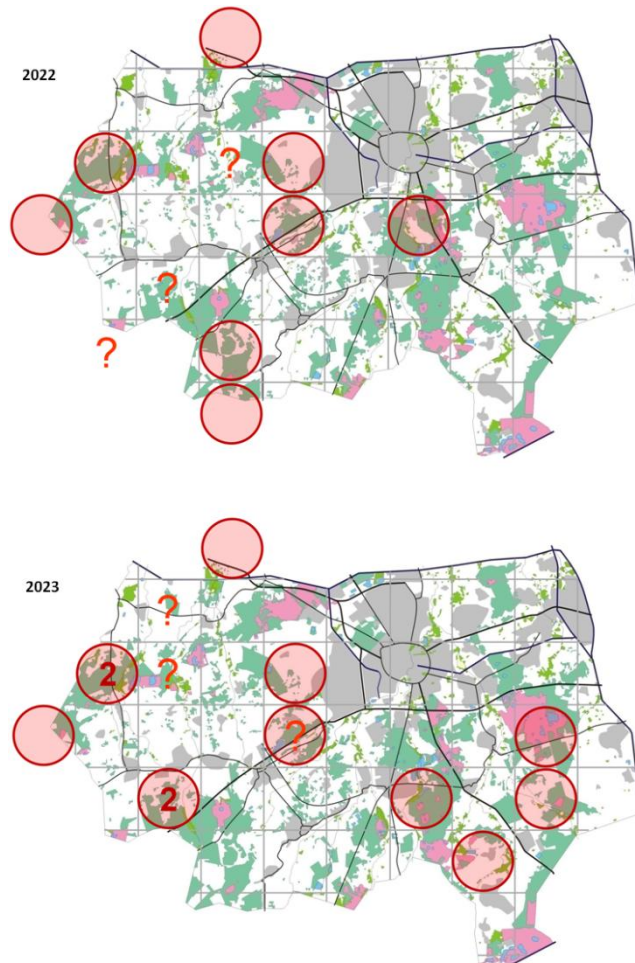
Resultaten

Territoria

Er werden in 2023 12 territoria vastgesteld, waaronder vijf zekere gevallen (bewoond nest, uitgevlogen jongen). Bij twee van de door ons gevonden territoria is de Oehoewerkgroep van mening dat de onderlinge afstand van 1800 m. te klein is om van verschillende territoria te kunnen



spreken (het totaal zou dan uitkomen op 11 territoria). Er zijn hier geen uitsluitende waarnemingen, maar mijn gevoel zegt dat het om twee verschillende territoria gaat gezien het aantal waarnemingen in beide territoria, ook in eerdere jaren.



Atlasblokken met territoria van de Oehoe in 2022 en 2023. Rode cirkel = territorium (2 = 2 territoria), ? = mogelijk territorium.

Mogelijke territoria

Evenals vorig jaar zijn er ook nu weer enkele plekken waar geen territorium toegekend kan worden, maar wel Oehoe waarnemingen zijn gedaan:

- Het Stuk bij Diessen. Diverse malen werd een vrouw gehoord. Daar dit een melding betreft van iemand die een Oehoe in een kooi houdt, zou het best kunnen gaan om een vogel die aangetrokken werd door die kooivogel.
- Neterselse Heide/Beersbroek. In juli werd tweemaal een roepende man gehoord. Dit is buiten de datumgrenzen, maar mogelijk is dit een nog zoekend exemplaar.
- Knegsel zuid. Op 18 januari werd een duet gehoord van een man en vrouw. De vogels bestreken een groot gebied. Op 28 maart zag iemand die daar in de bossen woont een exemplaar bij hem in de tuin. Samen zouden deze waarnemingen genoeg zijn voor een territorium, maar de afstand met een naburig territorium valt net binnen de fusieafstand van 2500 m.

Volgend jaar moeten we proberen om in territoria die dicht bij elkaar liggen, en waar de fusieafstand een rol speelt, uitsluitende waarnemingen te verzamelen.



Oehoejong met bezoek, 31 mei 2023 (PW)

Zekere broedgevallen

Vorig jaar waren er twee zekere broedgevallen bekend in ons werkgebied, dit jaar waren het er vijf. Van twee werden de jongen, steeds twee, geringd. Bij de overige drie broedgevallen werden alleen jongen gehoord/gezien:

- In één geval ging het met zekerheid om twee jongen.
- In een ander geval werden met een warmtecamera vier exemplaren bij elkaar gezien, maar was niet duidelijk of dit enkel om jongen ging of ook om oudervogel(s).
- Bij één geval was niet bekend om hoeveel jongen het nu uiteindelijk ging.

Bij de twee nesten waar geringd is, werden zoveel mogelijk prooiresten verzameld. Het ging om de volgende prooien: 4 Zwarte Kraaien, 3 Houtduiven, 2 Wilde Eenden, 1 eend spec, 1 Ransuil en 1 Patrijs. Nu lijkt het misschien of er alleen maar vogels werden gegeten, maar dat was niet het geval. Er lagen ook braakballen met haar en botten. Om welke prooidieren het hier ging, viel echter niet meer te achterhalen.

Hoe nu verder?

Het lijkt erop dat de toename van de soort harder gaat dan we vooraf hadden kunnen voorzien. Of zoeken we nu beter? Om hier inzicht in te krijgen is het wenselijk dat we in 2024 verder gaan met de inventarisatie van de Oehoe. In eerste instantie natuurlijk met de territoriumkartering, maar misschien is het ook zinvol om nesten te gaan zoeken. Let wel: dit is pas wenselijk vanaf begin mei. De jongen zijn dan dusdanig groot dat verstoring is uitgesloten. Vind je een nest, dan is het mogelijk om de jongen te laten ringen. Hiermee krijgen we beter inzicht in de verspreiding van de soort.

Dankwoord

Dank aan iedereen die op wat voor wijze dan ook heeft meegeholpen aan het onderzoek. Speciale dank aan Jo. Hij heeft het door hem gevonden nest aan ons

getoond en is niet gezwich voor (veel) geld van vogelfotografen! ■

Literatuur

Wouters, P. 2022. Een verkenning naar het voorkomen van de Oehoe in de Kempen. *Blauwe Klauwier* 48(4): 75-78.



*Geringd Oehoejong,
13 mei 2023 (PW)*

